

Rapportage vleermuis-, ransuil- en marterachtigenonderzoek Boutensteinseweg 4 te Rumpt

Projectgegevens

Opdr. gvr.:	Gemeente West Betuwe & Provincie Gelderland	Project: 21GWE02
Betreft:	Anderzoek soorten	Locatie: Boutensteinseweg 4 te Rumpt
Opgest.:		Uitvoering: De Slijpkruik Ecologie
Contact:	@deslijpkruik.nl	Datum: 08-11-2021

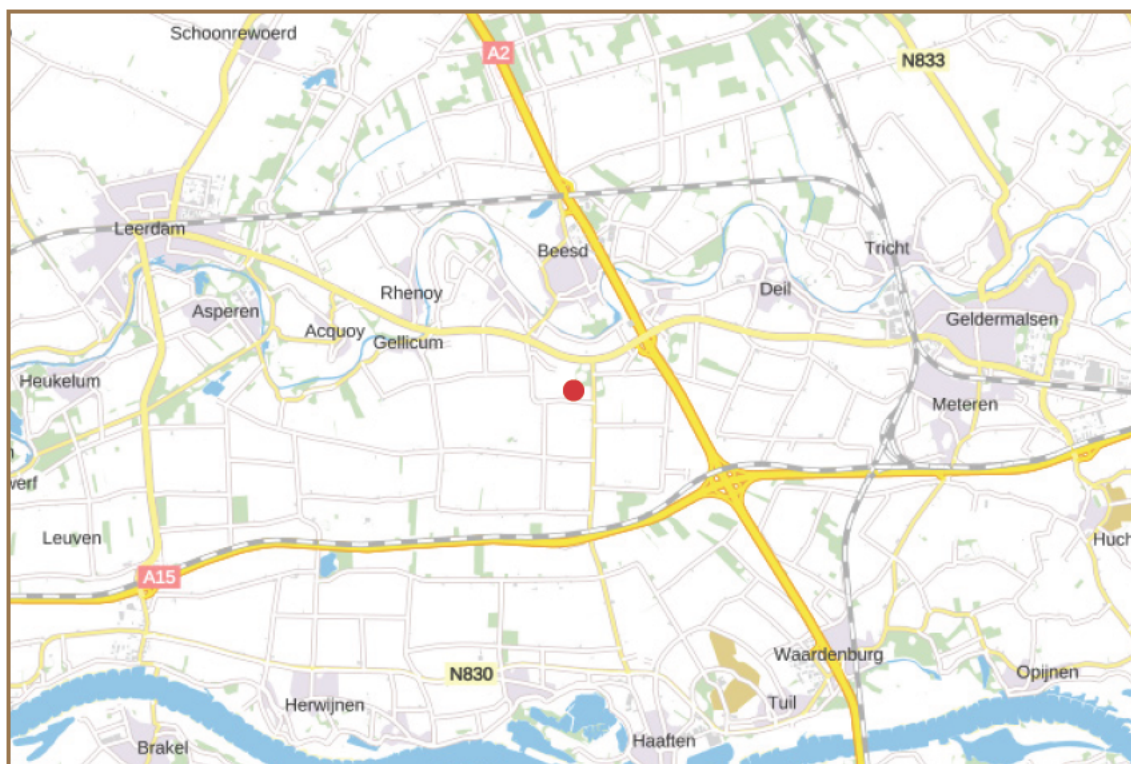
1. Aanleiding en doel

Voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van aanvullend onderzoek naar vleermuizen, uilen en marterachtigen uitgevoerd aan de Boutensteinseweg 4 te Rumpt. De onderzoekslocatie betreft een ca. 26.000 m² groot perceel in het buitengebied van Rumpt (Afbeelding 1.1 & 1.2). De gebouwen op projectlocatie bestaan uit een een zoutloods, een kantoor/werkschuur, een lange open loods en een aantal kleine bijgebouwen (afbeelding 1.2). Het voornemen is dat deze gebouwen gesloopt zullen worden en hier nieuwe gebouwen voor in de plaats terug zullen komen (afbeelding 1.3). In maart 2020 heeft [redacted], ecoloog van De Slijpkruik, een ecologische quickscan uitgevoerd om de mogelijke effecten van de ingreep op de beschermde natuurwaarden in kaart te brengen.

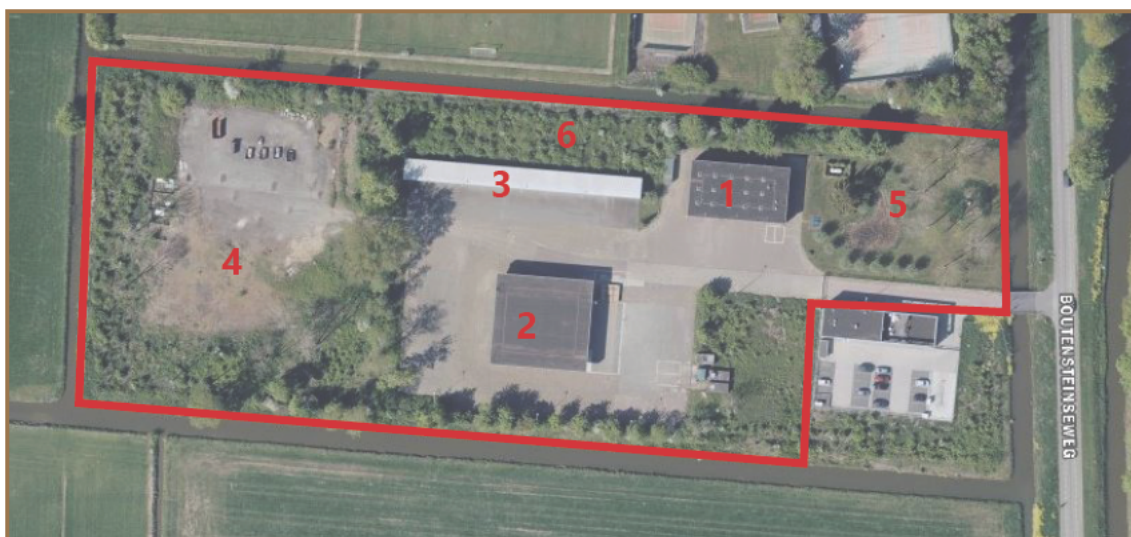
Uit de quickscan is gebleken dat het te slopen kantoor/werkschuur potentieel geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. De bebouwing kan als verblijfplaats functioneren voor verschillende vleermuissoorten. Te verwachten soorten zijn de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Doordat de bebouwing geschikt is als verblijfplaats, kunnen de geplande werkzaamheden leiden tot aantasting of vernieling van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Verder is vastgesteld dat de grote naalboom aan de oostkant mogelijk een functie heeft voor ransuil. Onder de boom werd tijdens de quickscan een groot, uit de boom gewaaid nest gevonden dat mogelijk tot die tijd door ransuilen is gebruikt. Bovenin de boom waren nog enkele nestresten te zien. Er kon niet met zekerheid worden vastgesteld dat de boom niet meer als nestplaats wordt gebruikt. Doordat de boom mogelijk in gebruik is door de ransuil, kan de geplande kap van deze boom leiden tot aantasting van een vaste rust- of nestplaats van ransuil. Kerkuil komt in de omgeving voor maar geschikte nestlocaties ontbreken. Voor de zekerheid is nader onderzoek uitgevoerd om te bepalen of het plangebied essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving is. Tot slot is het terrein geschikt bevonden als leefgebied voor steenmarter en kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn). Met name het struweel aan de westelijke zijde en de houtwal aan de noordelijke zijde. Door het verwijderen van struweel en uitvoering van de bouwwerkzaamheden kunnen verblijfplaatsen en jachtgebied van marterachtigen verstoord, beschadigd of vernietigd worden.

In dit rapport volgt een beschrijving van de werkwijze, gevolgd door resultaten en advies ten aanzien van de te nemen vervolgstappen.

Afbeelding 1.1: Kaart met globale ligging onderzoekslocatie (rode cirkel). Bron ondergrond: PDOK/viewer.

Afbeelding 1.2: Luchtfoto plangebied. 1: Werkschuur/kantoor, 2: zoutloods, 3: Overdekking machines, 4: Milieustraat, 5: Vijver met wilgen en essen, 6: Houtwal. Bron ondergrond: GoogleMaps.

2. Methode

2.1 Vleermuisonderzoek

Om vast te stellen of het kantoor/werkschuur een functie als vleermuisverblijfplaats heeft is gericht onderzoek uitgevoerd naar vaste rust- en verblijfplaatsen conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2021 (opgesteld door o.a. Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging). Dat wil zeggen vijf gerichte, nachtelijke veldbezoeken in geschikte periodes (15 mei -15 juli voor zomer-/kraamverblijfplaatsen en 15 augustus- 30 september voor paarverblijfplaatsen) en bij gunstige weersomstandigheden om aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te onderzoeken. Het gebouw is ongeschikt als massawinterverblijfplaats door de relatief geringe afmetingen en beperkte buffercapaciteit.

De inventarisaties zijn uitgevoerd door [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] ecologen en tevens vleermuisdeskundigen van bureau 'De Slijpkruik Ecologie'. Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een zogenaamde batdetector met opnamefunctie (Batlogger M, & Echometer Touch 2 Pro met opname functie), verrekijker en zichtwaarnemingen.

Tabel 2.1: Overzicht inventarisatiemomenten vleermuisonderzoek Boutensteinseweg 4 te Rumpt

Datum	Periode-Temp-Weer	Doel inventarisatie
03-06-2021	21.50-00.30, 21°C, helder, 1 bft	Vleermuis zomer-kraamverblijf
10-06-2021	2.20-5.20, 17°C, halfbewolkt, 2 bft	Vleermuis zomer-kraamverblijf
07-07-2021	21.55-00.25, 19°C, halfbewolkt, 0 bft	Vleermuis zomer-kraamverblijf
30-08-2021	21.50-23.50, 16°C, helder, 3 bft	Vleermuis paarverblijf
20-09-2021	22.30-00.30, 11°C, halfbewolkt, 2 bft	Vleermuis paarverblijf

2.2 Ransuil- en kerkuilonderzoek

Om vast te stellen of de ransuil gebruik maakt van de grote naaldboom is gericht onderzoek uitgevoerd naar nestplaatsen en aanwezigheid van de ransuil. Dit onderzoek is gedaan conform de richtlijnen conform de BMP- methode van SOVON. Voor dit onderzoek zijn 2 nachtelijke inventarisaties uitgevoerd tussen 15 maart - 20 juli vanaf zonsondergang op relatief warme, rustige nachten. Dit kon gecombineerd met het vleermuisonderzoek worden uitgevoerd omdat de geschikte nestboom naast het op vleermuizen te onderzoeken gebouw staat. De kerkuilinventarisaties zijn tegelijk met en aansluitend aan de vleermuisonderzoeken uitgevoerd conform de richtlijnen van het Kennisdocument Kerkuil 1.0 van BIJ12. Er zijn geen potentiële nestplaatsen in het plangebied aanwezig, maar kerkuil komt wel in de omgeving voor en maakt mogelijk gebruik van het terrein.

De uileninventarisaties zijn uitgevoerd door [REDACTED] en [REDACTED] ecologen van 'De Slijpkruik Ecologie'. Gedurende het onderzoek is door middel van gehoor- en zichtwaarnemingen bepaald of het onderzoeksgebied een functie voor ransuil heeft. Hierbij is gelet op aanwezigheid van (al dan niet roepende) dieren, nesten, braakballen, krijtstrepen en veren.

Tabel 2.2: Overzicht inventarisatiemomenten ransuilonderzoek Boutensteinseweg 4 te Rumpt

Datum	Periode-Temp-Weer	Doel inventarisatie
03-06-2021	21.50-00.30, 21°C, helder, 1 bft	Ransuil en kerkuil
10-06-2021	02.20-05.20, 17°C, halfbewolkt, 2 bft	Ransuil en kerkuil
07-07-2021	21.55-00.25, 19°C, halfbewolkt, 0 bft	Ransuil en kerkuil
30-08-2021	21.50-23.50, 16°C, helder, 3 bft	Kerkuil
20-09-2021	22.30-00.30, 11°C, halfbewolkt, 2 bft	Kerkuil

2.3 Marterachtigenonderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd door [REDACTED] en [REDACTED] ecologen van bureau 'De Slijpkruik Ecologie'. Op 10 juni 2021 zijn camera's geplaatst op strategische locaties verspreid over het plangebied. Het gaat om 2 cameravallen van het type 'Struikrover 3.5' met als lokmiddel een blik sardientjes. De Struikrover is een methode ontwikkeld door Stichting Struikrovers waarmee alle marters in een gebied binnen enkele weken gedetecteerd kunnen worden (Van Uchelen & Smaal, 2019). Volgens de "Brochure soortenbescherming in Overijssel" (Veldman, Troost & Klink 2021) dienen de camera's tenminste 3 weken tijdens de voortplantingsperiode in het plangebied te staan. Op 7 juli zijn deze cameravallen geïnspecteerd en zo nodig verplaatst. Een van de cameravallen is een paar meter verplaatst omdat deze overgroeid raakte door lang gras. De andere cameraval is verplaatst naar een andere plek binnen het plangebied. Op 30 augustus zijn de camera's en sporenbuizen opgehaald waarna de beelden geanalyseerd zijn op aanwezigheid van marterachtigen.

Tabel 2.3: Locatiebezoeken marterachtiggen terrein Boutensteinseweg 4 te Rumpt

Datum	Periode-Temp-Weer	Actie
10-06-2021	Ochtend, 17°C, halfbewolkt	Plaatsen cameravallen, terreincheck
07-07-2021	Avond, 19°C, halfbewolkt	Check camera's, terreincheck
30-08-2021	Avond, 16°C, helder	Ophalen materiaal, terreincheck sporen

3. Resultaten inventarisaties

3.1 Vleermuizen

3.1.1 Verblijfplaatsen vleermuizen

Tijdens de inventarisaties zijn de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen. Er werden in totaal 2 vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in de te slopen bebouwing. Tijdens de onderzoeken naar zomer- en kraamverblijfplaatsen werd een kleine zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld in de werkschuur/kantoor. De verblijfplaats is gesitueerd aan de noordkant van de werkschuur.

Tijdens de avondronde op 3 juni zijn passerende en foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen rondom de werkschuur/kantoor. Een passerend exemplaar werd gehoord aan de westkant van het gebouw en een exemplaar werd gezien passerend van de zoutloods naar de werkschuur. Tussen de houtwal en de werkschuur aan de noordkant van de werkschuur werden ieder veldbezoek meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Ook zijn tijdens deze ronde 3 passerende rosse vleermuizen boven de werkschuur waargenomen en daarnaast zijn ook ongeveer 8 passerende laatvliegers waargenomen tussen de houtwal en werkschuur.

Tijdens de ochtendronde van 10 juni zijn deze 3 soorten weer waargenomen. Gewone dwergvleermuizen zijn foeragerend gezien aan de noordkant en westkant van de werkschuur. De rosse vleermuis en de laatvlieger zijn weer passerend waargenomen boven de houtwal aan de noordkant van de werkschuur.

Tijdens de avondronde op 7 juli zijn weer foeragerende en passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen binnen het plangebied. Er is 1 gewone dwergvleermuis uitvliegend gezien. Deze vloog uit een opening aan de noordkant van de werkschuur om 22.18.

Tijdens de onderzoeksrondes naar paarverblijfplaatsen werden foeragerende vleermuizen waargenomen op het terrein. Een enkele keer werd een baltsroep gehoord. Tijdens de ronde van 30 augustus vloog een gewone dwergvleermuis linksachter de zoutloods terwijl af en toe een baltsroep te horen was. Verder was er veel activiteit van vleermuizen rond de werkschuur/kantoor,

van vooral foeragerende gewone dwergvleermuizen en ook zijn overvliegende rosse vleermuizen en laatvliegers waargenomen. Tijdens de najaars ronde van 20 september is minder activiteit aangetroffen maar toch zijn ook baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Er zijn verschillende overvliegende gewone dwergvleermuizen gezien. Vooral rondom de werkschuur/kantoor vanaf 22:59. Er is een invliegende gewone dwergvleermuis waargenomen die aan de voorkant van de werkschuur invloog. De vleermuis vloog in in het hoekje tussen de werkschuur en het kantoor. Verder is er tijdens deze onderzoeksrunde een laatvlieger waargenomen die omstreeks 22:56 over het plangebied vloog. Naar aanleiding van de onderzoeken kan vastgesteld worden dat de werkschuur dienst doet als zomer- en paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis.

Conclusie

De te slopen werkschuur wordt door vleermuizen gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats. De sloop van de werkschuur leidt tot aantasting van één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Er is daarom sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming, Artikel 3.5, lid 2 en lid 4 ten aanzien van gewone dwergvleermuis. Hiervoor moet ontheffing worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. Ook kunnen vleermuizen verwond of gedood worden wanneer de sloop onzorgvuldig wordt uitgevoerd (overtreding artikel 3.5 lid 1). Het doden of verwonden van vleermuizen dient voorkomen te worden door ervoor te zorgen dat vleermuizen voorafgaand aan de sloop het pand verlaten hebben.

3.1.2 Foerageergebied en vliegroutes vleermuizen

De ontwikkelingen zullen niet leiden tot aantasting van essentieel foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen. Er wordt door kleine aantallen vleermuizen gefoerageerd verspreid over het terrein wordt door vleermuizen gefoerageerd, hoofdzakelijk door gewone dwergvleermuizen. Het is te verwachten dat de nieuwe situatie niet leidt tot negatieve gevolgen omdat de situatie niet veranderd met betrekking tot foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen.

Conclusie

In het gebied zijn drie vleermuissoorten foeragerend aangetroffen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Het plangebied wordt gebruikt als niet-essentieel foerageergebied. Van een vaste vliegroute is in en rondom het plangebied geen sprake. De ingreep zal geen effect hebben op essentieel foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen.

3.2 Uilen

3.2.1 Resultaten uilen

Tijdens de onderzoeken is geen ransuil waargenomen. De grote naaldboom is goed in de gaten gehouden maar er is geen activiteit van ransuil waargenomen. Er is geen geluid van uilen gehoord. Tijdens één van de onderzoeksrondes zijn achter de schotten in de zoutloods een groot aantal uilenballen gevonden. Op basis van de kleur en droogte kan geconcludeerd worden dat het hier om oude braakballen gaat. Vermoedelijk zijn de braakballen afkomstig van de kerkuil, gezien de grootte en vorm van de braakballen, en de locatie waar de braakballen gevonden zijn. Een ransuil zal eerder bij bomen gaan zitten. Tijdens de laatste vleermuisronde op 20 september is een vers uitzijnde braakbal aangetroffen. Ook vloog er een grote vogel weg vanuit de zoutloods. De soort kon in het donker niet worden vastgesteld. Er kan hierdoor niet met zekerheid gezegd worden dat het om een uil ging.

3.2.2 Conclusie uilen

Het weghalen van de grote naaldboom zal niet leiden tot het opzettelijk weghalen en vernielen van jaarrond beschermde nestplaatsen. In en rondom de boom is geen activiteit van ransuilen waargenomen. In de zoutloods zijn enkele braakballen aangetroffen achter een schot onder een balk die vermoedelijk als incidentele rustplek gebruikt wordt. Éénmalig is een verse braakbal en

wegvliegende kerkuil waargenomen.

De zoutloods wordt als incidentele roestplaats gebruikt door de kerkuil. Gezien de geringe hoeveelheid sporen gaat het niet om een belangrijke verblijfplaats. Jaarrond beschermde nesten van deze soort in de zoutloods kunnen worden uitgesloten doordat er geen gesloten donkere ruimtes aanwezig zijn die als nestplaats gebruikt kunnen worden. Met de sloop van de zoutloods zal de incidentele roestplaats van de kerkuil tijdelijk vervallen. Er zal echter een nieuwe zoutloods worden gerealiseerd waarna deze gebruikt kan worden. De werkzaamheden zullen geen negatief effect hebben op de overleving en voortplanting van de soort en kunnen zonder overtreding van de Wnb worden uitgevoerd. De grote naaldboom kan zonder overtreding van de Wnb gekapt worden. Het is niet nodig om een ontheffing aan te vragen voor kerkuil of ransuil.

3.3 Marterachtigen

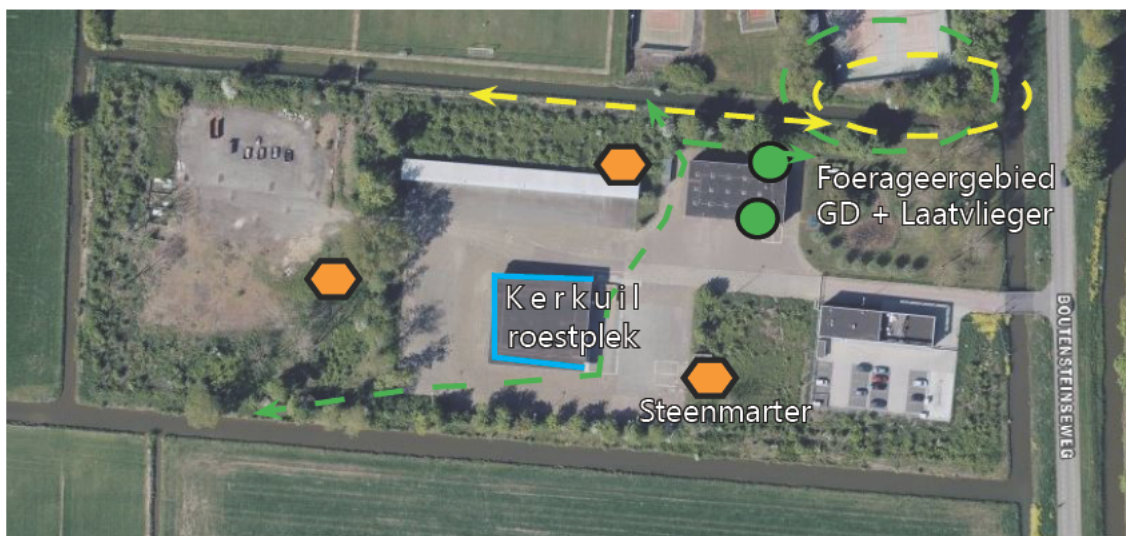
3.3.1 Resultaten marterachtigen

Tijdens het onderzoek zijn geen (sporen van) marterachtigen zoals prooiresten, uitwerpselen, haren of grotere holen aangetroffen in het plangebied. De cameraval bij de gashuisjes heeft éénmalig een opname gemaakt van een volwassen steenmarter (afbeelding 3.1). Er werden geen andere marterachtigen waargenomen. Verder hebben de cameravallen diverse andere soorten op beeld vastgelegd. Waargenomen soorten zijn huiskat, haas, huismuis, spitsmuis, egel, houtduif, merel en ekster.

3.3.2 Conclusie

Gezien het geringe aantal waarnemingen (slechts éénmalig op een camera) en de afwezigheid van sporen kan geconcludeerd worden dat er zich binnen het plangebied geen vaste rust- en voortplantingsplaatsen bevinden van marterachtigen. De steenmarter waarvan de aantallen in Nederland al enkele decennia toenemen en waarvan het verspreidingsgebied zich steeds meer in westelijke richting uitbreidt. In gebieden waar steenmarters voorkomen kunnen in de regel alle geschikte leefgebiedonderdelen als bezet worden beschouwd. In dit geval is het plangebied onderdeel van foerageergebied. Voor andere gebiedsfuncties heeft het terrein geen potentie gezien het ontbreken van voortplantingsplaatsen en het feit dat het terrein geen onderdeel is van een mogelijke verbindingzone tussen leefgebieden. Het terrein wordt mogelijk sporadisch gebruikt als foerageergebied door de steenmarter. Sloopwerkzaamheden en herinrichting van het terrein zullen niet leiden tot een overtreding van verbodsbepaling artikel 3.10 lid 1b / 3.5 lid 1 (doden), lid 2 (verstoren) en lid 4 (vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen) van de Wet natuurbescherming vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen). Er hoeft geen ontheffing voor steenmarter te worden aangevraagd.

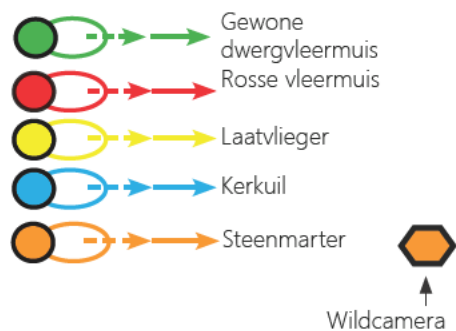

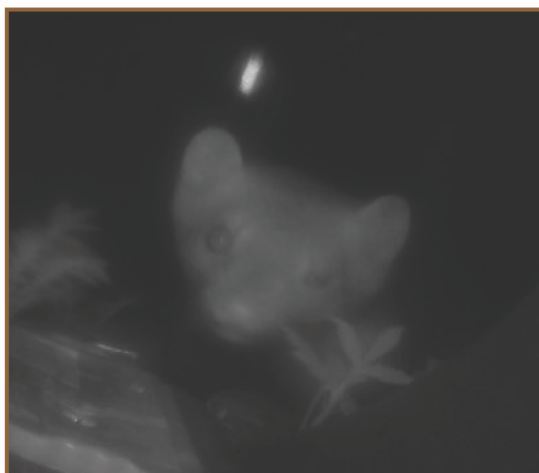

Afbeelding 3.1: Aanwezigheid van beschermde soorten in 2021. Bron ondergrond: Aerodata Surveys International, GoogleMaps

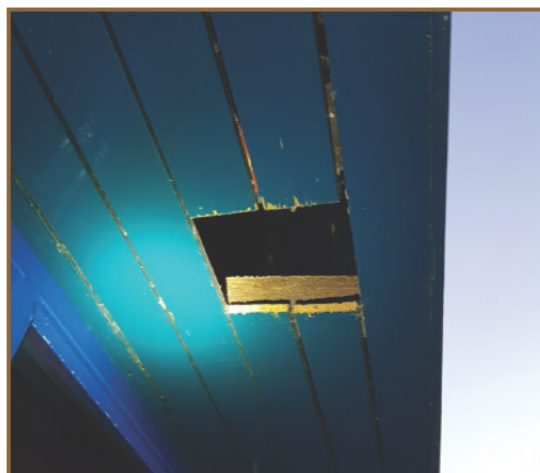
Legenda

Verblijf-, foerageer-, passeerlocatie en vliegroute

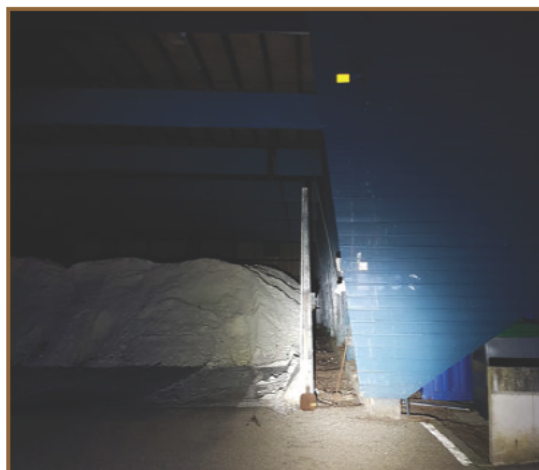

Afbeelding 3.2: Eénmalig is een steenmarter vastgelegd op de meest oostelijke wildcamera.

Afbeelding 3.3: Opening aan de noordkant van de werkschuur/kantoor waar een gewone dwergvleermuis uitvloog.

Afbeelding 3.2: Tussen de betonnen wanden waartussen het zout ligt en de buitenwand van de zoutloods zijn diverse braakballen van kerkuil aangetroffen.

Afbeelding 3.3: De braakballen zijn afkomstig van de kerkuil welke de ruimte als roestplaats gebruikt. Jaarrond beschermde nestplaatsen zijn niet mogelijk in het gebouw.

Afbeelding 3.2: Aan de zuidkant van de werkschuur/kantoor is een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis welke invliegend is waargenomen.

4 Conclusie en advies

4.1 Samenvatting en advies vleermuizen

4.1.1 Verblijfplaatsen

- De sloop van de bebouwing leidt tot beschadiging en vernieling van één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Ook worden dieren opzettelijk verstoord. Dit leidt tot een overtreding van de Wet natuurbescherming, Artikel 3.5, lid 2 en lid 4. Het doden of verwonden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1) kan voorkomen worden door zorgvuldig te handelen. Voor de sloop voor de bebouwing is een ontheffing van de provincie Gelderland noodzakelijk. Onderdeel van de ontheffingsaanvraag is het opstellen van een projectplan waarin onder andere maatregelen ten gunste van gewone dwergvleermuis worden beschreven;

4.1.2 Foerageergebied en vliegroutes

- De werkzaamheden en ontwikkelingen leiden niet tot het verstoren van essentieel foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen. Wel kan lichtverstoring leiden tot verstoring van kleine aantallen foeragerende en passerende vleermuizen. Vanuit de zorgplicht, Wet natuurbescherming Artikel 1.11, dient dit naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen te worden;
- Tijdens de werkzaamheden kan lichtverstoring optreden voor foeragerende of passerende vleermuizen. De kans op verstoring van het foerageergebied treedt alleen op in de schemering en nachtelijke uren in de actieve periode (globaal april t/m oktober). Is het werken tussen zonsondergang en zonsopkomst in de actieve periode van vleermuizen onvermijdelijk, dan zijn vanuit de zorgplicht maatregelen met betrekking tot verlichting vereist. Dit kan door het gebruik van afschermende armaturen en het beperken van de verlichtingshoogte tot maximaal drie meter. In de periode december -maart zijn vleermuizen niet actief en zijn deze maatregelen niet nodig;

4.2 Samenvatting en advies ransuil en kerkuil

- Er zijn geen nesten of roestplekken van ransuil aangetroffen in de bomen. De bomenkap leidt niet tot aantasting van vaste, jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels.
- Met de sloop van de zoutloods zal de incidentele roestplaats van de kerkuil vervallen. Er zal echter een nieuwe zoutloods worden gerealiseerd waarna deze op vergelijkbare wijze gebruikt kan worden door kerkuilen. De werkzaamheden zullen geen negatief effect hebben op de overleving en voortplanting van de soort en kunnen zonder overtreding van de Wnb worden uitgevoerd. Het is niet nodig ontheffing aan te vragen voor de kerkuil.

4.3 Samenvatting en advies marterachtigen

- Sloopwerkzaamheden zullen niet leiden tot beschadiging of vernieling van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van marterachtigen. Ook is er geen sprake van aantasting van essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving. Verruigde terreindelen op het terrein zijn onderdeel van jachtgebied van steenmarter maar geen essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving. Andere marterachtigen werden niet aangetroffen tijdens de inventarisaties. Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd voor steenmarter of andere marterachtigen.

4.4 Overige soorten

- Bij de uitvoering van de werkzaamheden geldt de algemene zorgplicht, Wet natuurbescherming Artikel 1.11. Dit laatste betreft voornamelijk de aanwezigheid van broedvogels in de nabijheid van de te slopen bebouwing tijdens het broedseizoen. Zie hiervoor ook de rapportage van de ecologische quickscan.

Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader

Bij een ecologische quickscan wordt de ingreep door ons getoetst aan de huidige natuurwetgeving de Wet natuurbescherming. In deze bijlage vind u een korte samenvatting van deze wetgeving.

1. Wet natuurbescherming in het kort

De Wet natuurbescherming (Wnb) is de huidige wetgeving in de Nederlandse wet die bescherming van natuurgebieden reguleert. De wet is in 2017 ingevoerd als samenvoeging van de daarvoor geldende natuurwetten: de Flora- en Faunawet voor dier- en plantensoorten, de Natuurbeschermingswet voor natuurgebieden en landschappen, en de Boswet voor bos- en houtopstanden. Deze wetten zijn samengevoegd om de wetgeving omtrent natuurbescherming duidelijker en overzichtelijker te maken. De Wet natuurbescherming regelt zowel de bescherming van natuurgebieden als dat van individuele soorten en bijbehorende habitats.

1.1 Algemene Zorgplicht

Onder de algemene bepalingen (hoofdstuk 1) van de Wnb wordt de algemene zorgplicht bepaald. Hierin is bepaald dat iedereen zorg draagt voor natuurgebieden, planten, en dieren.

Artikel 1.11 lid 2 van de Wnb luidt als volgt:

De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

1.2 Soortenbescherming

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes met ieder hun eigen beschermde soortenlijsten en verbodsbepalingen:

- De Vogelrichtlijnsoorten (VR) (Art. 3.1-3.4)
- De Habitatrichtlijnsoorten (HR) (Art. 3.5-3.9)
- Overige soorten (Art 3.10-3.11)

Per beschermingsregime is vastgesteld aan welke voorwaarden voldaan moet worden voldaan om ontheffing of vrijstelling te verleend te krijgen door het bevoegd gezag (de provincie). Een tabel met een samenvatting van de geldende verbodsbepalingen is op de volgende pagina te vinden (tabel 1.1).

De beschermde soorten uit de VR en HR zijn vastgesteld door de EU. Voor de soorten uit de derde categorie geldt dat provincies de vrijheid hebben om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Tabel 1.1: Samenvatting verbodsbepalingen soortenbescherming Wet natuurbescherming			
Paragraaf	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
§ 3.1: Beschermingsregime Vogelrichtlijn	3.1	1	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
		2*	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
		3	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
		4	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
		5	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
§ 3.2: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn	3.5	1	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
		2	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren
		3	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
		4	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
		5	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
§ 3.3: Beschermingsregime andere soorten	3.10	1	Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen; b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
* Het wegnemen van nesten is toegestaan MITS het buiten het broedseizoen en niet behorend tot een soort met een jaarrond beschermd nest.			

1.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van de door de EU aangewezen beschermde gebieden genaamd Natura2000 gebieden. Natura2000 gebieden zijn op te delen in Vogelrichtlijn-gebieden en Habitatrichtlijn-gebieden. Alle activiteiten die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op Natura-2000 gebieden zijn verboden, mits een vergunning is uitgegeven na het uitvoeren van een Habitattoets. Uit deze Habitattoets moet zijn gebleken dat door de geplande activiteiten geen natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Bovendien verordent de wet de provincies natuur aan te wijzen met bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarde onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, in de wet Ecologische Hoofdstructuur EHS genaamd). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd.

